

نقش نشانه‌ها در خوانش اصول حاکم بر منظر شهر سنتی ایرانی - اسلامی

- ۱- ناصر حسن زاده: دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد مرودشت- کارشناس پژوهش شهرداری
- ۲- کریم فرهمند: کارشناس مالی شورای اسلامی شهر
- ۳- حسین برنایی: کارشناس ارشد مدیریت آموزشی- رئیس گروه مطالعات و پژوهش شهرداری شیراز
- ۴- عیسی حسن زاده: دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت شهری - کارشناس ترافیک منطقه ۱۰ شهرداری شیراز

چکیده

شهرها برآیند جریانهای اجتماعی، فرهنگی، تاریخی، اقتصادی، سیاسی و کالبدی هستند که همگی در منظر شهر تجلی می‌یابند. از این رو منظر شهر همچون یک متن و در زبان تجسد یافته کالبد از مفاهیم و ارزشهای حاکم بر جامعه سخن می‌گوید. کلید واژه‌های این متن گاهاً در قالب نشانه‌های شهری پر رنگ می‌شود و اشاره به مفهومی خاص دارد. منظر شهر سنتی ایرانی- اسلامی زبانی گویا و قابل درک در بیان مفاهیم خود دارد از این رو این نوشتار بر آن است تا به بررسی نقش نشانه‌ها در تحقق اصول حاکم بر منظر شهر سنتی ایرانی- اسلامی در راستای ادراک تصویری خوانا و روشن از شهر بپردازد. در پی این هدف بر اساس روش تحقیق توصیفی- تحلیلی و بر پایه گردآوری داده‌های کتابخانه‌ای و مشاهدات میدانی، نقش نشانه‌ها در ادراک منظر شهر سنتی ایرانی- اسلامی بررسی شد و نتایج حاکی از آن بود که نظام نشانه‌های شهری بر پایه مفاهیم اسلامی بومی شده در فرهنگ ایرانی، بر اساس اصول سلسله مراتب، تباین، تجمع و تمرکز، اتصال و پیوستگی و تناسب و مقیاس انسانی شکل گرفته است.

واژگان کلیدی: نشانه، ادراک، خوانایی، منظر شهری، شهر سنتی ایرانی- اسلامی.